

REPUBLIKA HRVATSKA
Trgovački sud u Zagrebu
Zagreb, Amruševa 2/II desno p.p.432

99. P-1274/18

U IME REPUBLIKE HRVATSKE

PRESUDA

Trgovački sud u Zagrebu, po sucu Goranu Iskri, u pravnoj stvari tužitelja NEDILJKA ZNAORA, OIB 76797642258, Zagreb, Medulićeva 26, kojeg zastupa punomoćnica Jaka Ćurić, odvjetnica iz Zagreba, Pavla Hatza 27, protiv tuženika STEČAJNA MASA IZA TEHNOMEHANIKA d.d. - u stečaju, OIB 35916491579, Zagreb, Dragutina Golika 34, kojeg zastupa punomoćnica Mirjana Topalušić, odvjetnica iz Zagreba, Trsatska 2, radi utvrđenja tražbine, nakon održane glavne i javne rasprave zaključene dana 3. ožujka 2020. u prisutnosti punomoćnika stranaka, s danom objave 2. lipnja 2020.,

presudio je

I. Odbija se tužbeni zahtjev koji glasi:

„Utvrđuje se da postoji tražbina tužitelja prema tuženiku u iznosu od 22.381.128,80 kn trećeg višeg isplatnog reda“, kao neosnovan.

II. Nalaže se tužitelju naknaditi tuženiku parnične troškove u iznosu od 1.649.209,37 kn u roku od 8 dana.

Obrazloženje

Tužitelj je podnio tužbu 19. rujna 2001. radi utvrđenja tražbine u iznosu od 28.912.100,00 kn, kao tražbine trećeg isplatnog reda u stečajnom postupku koji se vodi nad tuženikom. U tužbi i tijekom postupka je naveo da je dopunom prijave potraživanja prijavio u stečajnom postupku koji se vodi nad tuženikom potraživanje u iznosu od 28.912.100,00 kn, koja tražbina je osporena i tužitelj je upućen na parnicu radi utvrđenja tražbine. 1991. godine tuženik je dobio zadatak organizirati namjensku proizvodnju minobacača i ručnih bacača. Cijevi za minobacače morale su biti nabavljene na crnom tržištu po cijeni od 2.000,00 DEM po komadu. Tuženik nije imao vlastitih sredstava za nabavku cijevi pa je tužitelj, koji je bio direktor tuženika, pozajmio od svog brata Ivana Znaora iznos od 680.000,00 DEM uz kamatnu stopu od 10% godišnje te je tužitelj vratio veći dio zajma, a na dan otvaranja stečajnog postupka je ostao dužan iznos od 295.471,00 DEM. Tijekom 1992. i 1993. godine naručeni su od tuženika minobacači za potrebe HVO-a. Za njihovu proizvodnju bilo je potrebno kupovati cijevi i nišanske naprave pa je tužitelj od Dražena Vučemila pozajmio iznos od 615.000,00 DEM uz kamatnu stopu od 20% godišnje. Veći dio tog duga tužitelj je vratio, a na dan otvaranja stečajnog postupka ostao je dužan iznos od 240.161,80 DEM. Što se više proizvodilo minobacača, to su više rasli troškovi pa je tužitelj pozajmio od Željka Miketića iznos od 525.000,00 DEM uz kamatnu stopu od 60% godišnje. Tužitelj je isplatio Željku Miketiću iznos od 9.097.004,00 DEM. Navodi da je tužitelj vlastitim sredstvima

servisirao poslovnu aktivnost tuženika, i to ne samo za proizvodnju minobacača, nego i osiguranje isplata plaća radnicima, podmirenje dugova prema dobavljačima i drugo tekuće poslovanje. To je realizirano kroz pozajmice. Navodi da se tražbina sastoji od iznosa potraživanja za ratnu proizvodnju u iznosu od 13.024.095,07 kn i iznosa za isplate plaća radnicima od 1995. do 1999. godine u iznosu od 9.357.033,73 kn. U podnesku od 17. prosinca 2018. navodi kako se po ugovoru br. 12/92 potraživanje sastoji od glavnice u iznosu od 610.000,00 DEM i zateznih kamata u iznosu od 1.575.840,00 DEM, što ukupno iznosi 8.6345.068,00 kn, a po ugovoru br. 12/93 tražbina se sastoji od glavnice u iznosu od 1.150.000,00 DEM i zateznih kamata u iznosu od 2.283.881,00 DEM, što ukupno iznosi 13.563.830,00 kn. Stoga ukupno potraživanje po osnovi zajmova za proizvodnju minobacača iznosi 22.197.897,00 kn, što uvećano za zatezne kamate od 10. veljače 2000. do 28. veljače 2000. od 183.230,80 kn iznosi ukupno 22.381.128,80 kn. Potraživanje po osnovi pozajmica u razdoblju od 1995. do 1999. godine iznosi 6.530.971,20 kn. Navodi da taj iznos tužitelj ne potražuje u ovom postupku, već potražuje iznos od 22.381.128,80 kn po osnovi pozajmica od 1991. do 1993. godine danih za svrhu ratne proizvodnje.

Tuženik je podnio odgovor na tužbu u kojem je naveo da tužitelj uz prijavu tražbine u stečajnom postupku nije dostavio isprave iz kojih bi tražbina proizlazila, a niti u knjigovodstvenoj evidenciji tuženika postoji ta tražbina. Ističe prigovor zastare. Navodi da tuženik nije odobrio tužitelju da se u svoje ime, a za račun tuženika zadužuje.

U dokaznom postupku sud je pročitao obračun duga (list 5-11, 40-41, 54-58 spisa), zapisnik od 14. veljače 2001. u predmetu K-19/00 (list 12-17, 43-48 spisa), podnesak stečajnog vjerovnika (list 28 spisa), izvadak iz rješenja Trgovačkog suda u Zagrebu St-282/99 od 12. srpnja 2001. (list 29 spisa), rješenje Trgovačkog suda u Zagrebu St-282/99 od 10. svibnja 2001. (list 30 spisa), dopunu prijave potraživanja (list 31-32 spisa), prijavu potraživanja (list 33-34 spisa), zabilješku (list 37, 38, 553, 555 spisa), potvrde (list 39, 42 spisa), ugovor o zajmu sklopljen između Dražena Vučemila i Nediljka Znaora (list 49-50 spisa), potvrdu (list 51-53 spisa), tablicu prijavljenih tražbina (list 62-68 spisa), dopis Ministarstva obrane (list 229 spisa), dopise Tehnomehanike (list 230-231, 318-319, 322, 330, 361-365, 372, 414, 418, 419, 557 spisa), izvatke iz knjigovodstvene evidencije (list 243-260 spisa), ugovore o zajmu (list 279-310 spisa), izjavu, (list 320, 415, 416, 417, 559, 560, 561 spisa), zapisnike (list 323-327 spisa), ugovor o pozajmici br. 12/93 (list 328, 413, 556 spisa), ugovor o pozajmici br. 12/1992 (list 329, 412, 554 spisa), skladišne primke (list 366-371 spisa), izvješće o obavljenoj reviziji i privatizaciji društvenog poduzeća Tehnomehanika (list 420-465, 491-494, 549-552 spisa), bilancu (list 495-500, 562-565 spisa), rješenje Trgovačkog suda u Zagrebu St-282/99 od 25. ožujka 2008. (list 501-504 spisa), rješenje Trgovačkog suda u Zagrebu St-282/99 od 8. svibnja 2008. (list 505-506 spisa), zapisnik o redovnom pregledu pismohrana (list 558 spisa), zaključni list (list 566 spisa), račun (list 701 spisa), ugovor br. Pov. 2001/91 (list 702 spisa), zapisnik od 12. listopada 2012. u predmetu K-31/11 (list 703-709 spisa), obračune (list 817-819 spisa), tablicu prijavljenih tražbina (list 820-826 spisa), izvadak iz sudskog registra (list 827 spisa), presudu Županijskog suda u Zagrebu K-31/11 (list 828-839 spisa), pregledao fotografije (list 321 spisa), izvedeno je vještačenje po vještaku financijske struke Ivi Begoviću (list 75-218, 232-234, 263-264, 269-272 spisa) i Ljerki Živković (list 331-352, 375-376, 378-380 spisa), saslušani su svjedoci Renata Kukec (list 272-275 spisa), Stjepan Čičmak (list 275-276 spisa), Ivan Derek (list 699 spisa).

Nakon ocjene svakog dokaza zasebno i u njihovoj ukupnosti te na temelju rezultata cjelokupno provedenog postupka u skladu s odredbom čl. 8. Zakona o parničnom postupku

(„Narodne Novine“ broj: 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 84/08, 123/08 i 57/11 dalje: ZPP) ovaj sud je utvrdio da je tužbeni zahtjev neosnovan.

Predmet spora je tužiteljev zahtjev za utvrđenje tražbine u iznosu od 22.381.128,80 kn, kao tražbine trećeg isplatnog reda.

Nije sporno da je nad tuženikom otvoren stečajni postupak 28. veljače 2000.

Na temelju izvataka iz rješenja Trgovačkog suda u Zagrebu St-282/99 od 12. srpnja 2001. donesenom u stečajnom postupku koji se vodi nad tuženikom sud je utvrdio da je u tom postupku osporena tražbina tužitelja u iznosu od 28.912.100,00 kn kao tražbina trećeg isplatnog reda i tužitelj kao stečajni vjerovnik upućen je pokrenuti parnicu radi utvrđenja tražbine u roku od 8 dana od primitka rješenja. Iz rješenja proizlazi da ga je tužitelj po punomoćniku primio 12. rujna 2001., što tuženik ne osporava u tijeku postupka, pa je tužba koja je podnesena 19. rujna 2001. podnesena u roku iz čl. 178. st. 4. Stečajnog zakona („Narodne novine“ broj: 44/96 i 29/99 – dalje: SZ)

Prema odredbi čl. 180. st. 1. SZ-a u parnici se utvrđenje tražbine može zahtijevati samo na temelju osnove, u iznosu i u isplatnom redu kako je ono označeno u prijavi ili na ispitnom ročištu.

Sukladno navedenoj odredbi tužitelj u ovom postupku može tražiti utvrđenje samo one tražbine koju je prijavio u stečajnom postupku, i to ne samo u pogledu iznosa tražbine, već i u pogledu osnove tražbine.

Iz tužiteljeve prijave tražbine od 21. srpnja 2000. proizlazi da je tužitelj prijavio tražbinu u iznosu od 6.721.987,50 kn po osnovi gotovinskih ulaganja izvršenih za tuženika, tj. unosa sredstava u stečajnog dužnika, odnosno zajmova danih stečajnom dužniku za nabavku dijelova i opreme za proizvodnju minobacača, i to tijekom 1991., 1992. i 1993. godine. Pri tome je u prijavi tražbini naveo kako ukupna tražbina s kamatama iznosi 4.655.970,80 DEM, od čega glavnica iznosi 1.760.000,00 DEM, a da od tog iznosa treba oduzeti ukupno 2.570.000,00 DEM, pa ukupna tražbina koju prijavljuje iznosi 1.745.970,80 DEM, odnosno 6.721.987,50 kn. Također je u prijavi tražbine naveo kako je ta sredstva tužitelj nabavio zajmovima od Željka Miketića do 1. veljače 1993., Dražena Vučemila do 30. lipnja 1992. i Ivana Znaora do 1. rujna 1991. te je ta sredstva unio u stečajnog dužnika radi proizvodnje minobacača.

Iz dopune prijave tražbine tužitelja od 26. ožujka 2001. proizlazi da je tužitelj prijavio tražbinu u iznosu od 28.912.100,00 kn, i to po osnovi istih ugovora o zajmu koje je naveo i u prijavi tražbine. U dopuni prijave je naveo kako je pozajmio iznose od Ivana Znaora, Dražena Vučemila i Željka Miketića, te da je te iznose unio u tuženika budući da je tuženik 1991. godine dobio zadatak organizirati proizvodnju minobacača, a nije imao dovoljno vlastitih sredstava. U odnosu na prijavu tražbine navodi kako je razlika u prijavljenom iznosu tražbine nastala u pogledu obračuna kamata za zajam kojeg je uzeo od Željka Miketića jer je u prijavi tražbine obračunao kamate u manjem iznosu budući da ih nije pripisao glavnici.

Sukladno odredbi čl. 180. SZ-a predmet spora u ovoj parnici može biti samo ona tražbina koju je tužitelj prijavio u stečajnom postupku, koja je osporena i u pogledu koje je upućen u parnicu. To znači da je predmet spora samo tražbina po osnovi zajmova danih tuženiku tijekom 1991., 1992. i 1993. godine radi proizvodnje minobacača, a koja sredstva je

tužitelj pribavio zajmovima od Ivana Znaora, Dražena Vučemila i Željka Miketića i potom ih unio u tuženika.

Stoga, ne može biti predmet spora u ovom postupku tražbina po ugovorima o zajmu sklopljenim između stranaka broj 1/95 od 30. svibnja 1995. za iznos od 379.424,80 kn, broj 2/95 od 8. srpnja 1995. za iznos od 398.514,55 kn, broj 3/95 od 25. kolovoza 1995. za iznos od 378.931,16 kn, broj 4/95 od 15. rujna 1995. za iznos od 397.941,94 kn, broj 5/95 od 24. listopada 1995. za iznos od 494.185,89 kn, broj 6/95 od 7. prosinca 1995. za iznos od 397.447,26 kn, broj 7/95 od 18. prosinca 1995. za iznos od 405.155,49 kn, broj 1/96 od 19. siječnja 1996. za iznos od 43.000,00 kn, broj 2/96 od 26. veljače 1996. za iznos od 745.325,29 kn, broj 3/96 od 25. ožujka 1996. za iznos od 166.342,26 kn, broj 4/96 od 2. travnja 1996. za iznos od 232.127,64 kn, broj 5/96 od 20. svibnja 1996. za iznos od 375.536,00 kn, broj 6/96 od 3. srpnja 1996. za iznos od 406.762,00 kn, broj 7/96 od 29. srpnja 1996. za iznos od 514.682,00 kn, broj 8/96 od 27. kolovoza 1996. za iznos od 5.000,00 kn, broj 9/96 od 25. rujna 1996. za iznos od 819.889,05 kn, broj 10/96 od 28. listopada 1996. za iznos od 402.936,00 kn, broj 11/96 od 22. studenog 1996. za iznos od 473.636,00 kn, broj 12/96 od 20. prosinca 1996. za iznos od 535.274,00 kn, broj 1/97 od 29. siječnja 1997. za iznos od 554.777,00 kn, broj 2/97 od 26. veljače 1997. za iznos od 487.539,00 kn, broj 3/97 od 28. ožujka 1997. za iznos od 535.770,00 kn, broj 4/97 od 3. travnja 1997. za iznos od 526.592,00 kn, broj 5/97 od 29. svibnja 1997. za iznos od 442.374,00 kn, broj 6/97 od 20. lipnja 1997. za iznos od 411.861,00 kn, broj 7/97 od 30. srpnja 1997. za iznos od 430.000,00 kn, broj 8/97 od 29. kolovoza 1997. za iznos od 489.927,00 kn, broj 9/97 od 26. rujna 1997. za iznos od 658.376,00 kn, broj 10/97 od 28. listopada 1997. za iznos od 28.000,00 kn, broj 12/97 od 23. prosinca 1997. za iznos od 848.324,70 kn, broj 1/99 od 15. siječnja 1999. za iznos od 600.000,00 kn, broj 2/99 od 25. siječnja 1999. za iznos od 637.000,00 kn (list 279-310 spisa), jer tražbinu po osnovi tih ugovora tužitelj nije prijavio u stečajnom postupku, niti prijavom tražbine, niti dopunom prijave tražbine.

Tužitelj u podnesku od 27. siječnja 2020. navodi da je dao pozajmice tuženiku u razdoblju od 1991. do 1993. godine u svrhu vojne proizvodnje te pozajmice u razdoblju od 1995. do 1999. godine koje je dao u svrhu isplate plaća radnicima tuženika. Također navodi da je pravna osnova njegove tražbine isključivo pozajmice dane tuženiku u razdoblju od 1991. do 1993. godine. Dakle, postavljajući konačan tužbeni zahtjev tužitelj više ne traži utvrđenje tražbine i po osnovi gore navedenih zajmova danih u razdoblju od 1995. do 1999. godine, već traži utvrđenje tražbine po osnovi zajmova danih u razdoblju od 1991. do 1993. godine.

Nije sporno da je tužitelj tijekom 1991., 1992. i 1993. godine sklopio ugovore o zajmu s Draženom Vučemilom od kojeg je pozajmio iznos od ukupno 615.000,00 DEM, Ivanom Znaorom od kojeg je pozajmio iznos od ukupno 680.000,00 DEM i Željkom Miketićem od kojeg je pozajmio iznos od ukupno 525.000,00 DEM.

Ugovori stvaraju prava i obveze samo za ugovorne strane (čl. 148. st. 1. Zakona o obveznim odnosima – "Narodne novine" broj: 53/91, 73/91 – dalje: ZOO). Stoga, za pravni odnos tužitelja i tuženika nije odlučno koje iznose je tužitelj pozajmio od trećih osoba, koje iznose je vratio zajmodavcima, koji iznos im je još dužan vratiti, kao niti kolika je bila ugovorena kamatna stopa u ugovorima o zajmu koje je sklopio s Ivanom Znaorom, Draženom Vučemilom i Željkom Miketićem, jer ti ugovori nemaju učinak prema tuženiku koji nije ugovorna strana.

Za pravni odnos između tužitelja i tuženika odlučno je samo to jesu li tužitelj i tuženik sklopili ugovor i koja su prava i obveze iz ugovora sklopljenih između tužitelja i tuženika.

Nije sporno da se tuženik bavio proizvodnjom minobacača za ratne potrebe Republike Hrvatske.

Sud je na temelju isprava u spisu i iskaza svjedoka Renate Kuvec i Stjepana Čičmaka utvrdio da su tužitelj i tuženik sklopili više ugovora o zajmu u razdoblju od 1991. do 1993. godine na temelju kojih je tužitelj predao tuženiku iznos od ukupno 1.760.000,00 DEM radi financiranja proizvodnje minobacača za potrebe obrane Republike Hrvatske.

Iz zabilješke od 21. prosinca 1992. proizlazi da je financijski direktor tuženika Renata Kuvec u njoj potvrdila kako je temeljem postojećih zabilješki utvrđeno da je tužitelj tijekom 1992. godine angažirao 610.000,00 DEM vlastitih sredstava za financiranje nabave materijala za namjensku proizvodnju.

Iz zabilješke od 10. prosinca 1993. proizlazi da je financijski direktor tuženika Renata Kuvec u njoj potvrdila kako je pregledom raspoložive dokumentacije koje nisu evidentirane u poslovnoj dokumentaciji utvrđeno da je tužitelj kroz plaćanje materijala za namjensku proizvodnju tijekom 1993. godine unio u poduzeće tuženika 1.150.000,00 DEM vlastitih sredstava.

Svjedok Renata Kuvec, koja je bila financijski direktor tuženika do 1996. godine, iskazala je kako je proizvodnja kod tuženika bila vojna tajna pa su knjigovodstvo vodili na način da su imali i vanbilančne evidencije. Iskazala je da je tuženik često imao blokiran račun te su s tužiteljem sklapali ugovore na temelju kojih je on pozajmljivao novac tuženiku, a potom su sačinili pisane ugovore o pozajmici kako bi se točno znalo koliko novaca je tužitelj unio u tuženika, a te ugovore ona je potpisivala na strani tuženika. Iskazala je i kako su za iznose navedene u zabilješkama od 21. prosinca 1992. i 10. prosinca 1993. također sačinili ugovor o pozajmici, a novac koji je dolazio putem pozajmica nisu mogli uplaćivati na žiro račun pa ga niti knjižiti jer je račun bio u blokadi, a novac je tuženiku bio potreban za plaćanje obveza.

Svjedok Stjepan Čičmak, koji je postao financijski direktor tuženika 1996. godine nakon odlaska Renate Kuvec s tog mjesta, iskazao je kako je novac koji je tuženiku pozajmljivao tužitelj, a odnosio se na ratnu proizvodnju bio izvanbilančno evidentiran, ali da je tu dokumentaciju primio i pohranio ju u željezni sef. Iskazao je da je utvrdio iznose koje je tužitelj pozajmio tuženiku za ratnu proizvodnju na temelju zabilješki Renate Kuvec od 21. prosinca 1992. i 10. prosinca 1993., koje su se vanbilančno vodile. Naveo je i da je siguran da je novac unesen jer je vidio robu koja je za taj novac kupljena.

Iz ugovora o pozajmici broj 12/93 od 10. prosinca 1993. proizlazi da je tužitelj pozajmio tuženiku iznos od 1.150.000,00 DEM, koji iznos je tuženik primio prije potpisivanja ugovora. Čl. 3. tog ugovora utvrđeno je da su ta sredstva uplaćena tuženiku tijekom 1992. i 1993. godine za potrebe nabavke dijelova za namjensku proizvodnju, i to minobacača MB-82 za hrvatsku vojsku, a koji su bili pod embargom i nisu se mogli redovno nabavljati i plaćati.

Iz ugovora o pozajmici broj 12/1992 od 21. prosinca 1992. proizlazi da je tužitelj pozajmio tuženiku iznos od 610.000,00 DEM, koji iznos je tuženik primio prije potpisivanja

ugovora. Čl. 3. tog ugovora utvrđeno je da je tuženik taj iznos primio tijekom 1991. i 1992. godine za proizvodnju minobacača za potrebe obrane Republike Hrvatske.

Sud je prihvatio kao istinite iskaze svjedoka Renate Kukec i Stjepana Čičmaka jer su međusobno suglasni i u skladu s ispravama u spisu te su uvjerljivi i logični. Iz ugovora o pozajmici broj 12/92 i 12/93 proizlazi da su potpisani upravo onako kako je iskazala svjedokinja Renata Kukec, odnosno nakon što je tuženik već primio novce. Isto tako, iskazi svjedoka u skladu su sa zabilješkama koje je sastavila Renata Kukec 21. prosinca 1992. i 10. prosinca 1993. Također, općepoznata je činjenica da je početkom 1990-ih godina postojala zabrana uvoza oružja i dijelova za oružje pa su stoga logični i uvjerljivi iskazi svjedoka kako je tuženik vodio i izvabilančnu dokumentaciju te da zbog blokade računa pozajmice od tužitelja nije primao na žiro račun, niti evidentirao u knjigovodstvu, već ih je primao u gotovini i koristio za kupnju dijelova za minobacače koje je nabavljalo ilegalno zbog zabrane uvoza oružja i dijelova za oružje. Također, iz zapisnika sa sjednice nadzornog odbora tuženika od 17. rujna 1998. proizlazi da je i na toj sjednici Stjepan Čičmak naveo kako mu je Renata Kukec potvrdila da je tužitelj 1992. i 1993. godine unio sredstva u tuženika te da su ona i tužitelj sačinili pisani dokument o tome koliko sredstava je tužitelj unio, a koji dokument nije službeno evidentiran, niti knjižen. Isto tako, na toj sjednici član nadzornog odbora Josip Pugar naveo je kako je tijekom 1991., 1992. i 1993. godine u više navrata odlazio u nabavu materijala za namjensku proizvodnju i plaćao robu u gotovini, a novac za to mu je dao tužitelj.

Iz nalaza i mišljenja vještaka Ive Begovića i Ljerke Živković proizlazi da u službenom knjigovodstvu tuženika za 1991., 1992. i 1993. godinu nisu evidentirane nikakve novčane pozajmice od tužitelja za proizvodnju minobacača. Međutim, obveze ne nastaju evidentiranjem u poslovnim knjigama, već sklapanjem ugovora, a činjenica što zajmovi nisu evidentirani u poslovnim knjigama ne znači da ti ugovori nisu sklopljeni, odnosno da tužitelj nije predao tuženiku određeni iznos novaca u svrhu nabave opreme za proizvodnju minobacača. Kako je već obrazloženo uvjerljivi su iskazi svjedoka Renate Kukec i Stjepana Čičmaka da je proizvodnja za ratne potrebe kod tuženika bila vojna tajna, da je račun tuženika bio u blokadi i da su se dijelovi za minobacače nabavljali izvan propisa pa da stoga novčane iznose od tužitelja tuženik nije primao na račun, već u gotovini, i nije ih evidentirao u službenom knjigovodstvu, već je vodio određenu dokumentaciju koja se nije evidentirala u poslovnim knjigama.

Zbog toga, činjenice da su ugovori o pozajmici broj 12/92 i 12/93 dostavljeni u spis tek 2004. godine, da oni nisu zatečeni u knjigovodstvu tuženika, te da primitak novaca nije knjižen u knjigovodstvu, kao i da te ugovore tužitelj nije dostavio vještaku Ivi Begoviću prilikom vještačenja te da nisu navedeni u prijavi tražbine, ne utječu na vjerodostojnost ugovora o pozajmici broj 12/92 i 12/93 te se iz toga ne može zaključiti kako su ti ugovori sačinjeni naknadno za potrebe vođenja postupka. Tuženik nije predložio izvođenje niti jednog dokaza kojim bi se moglo utvrditi da su ti ugovori lažirani, odnosno sastavljeni nakon pokretanja ovog postupka, a okolnosti na koje ukazuje nisu dostatne da bi se moglo zaključiti kako su ti ugovori napisani naknadno, već te okolnosti samo ukazuju na to da je tuženik u vrijeme rata i ratne proizvodnje imao određenu dokumentaciju koja nije evidentirana u poslovnim knjigama, a što su svjedoci Renata Kukec i Stjepan Čičmak uvjerljivo obrazložili u svom iskazu. Također, ti ugovori nisu jedini dokaz da su između stranaka sklopljeni ugovori o zajmu. Sklapanje ugovora o zajmu potvrđuju svjedoci Renata Kukec i Stjepan Čičmak, financijski direktor tuženika Renata Kukec je 1992. i 1993. godine sastavila zabilješke kojima je potvrdila koje iznose je tužitelj predao tuženiku, a također, i nadzorni odbor tuženika na

sjednici od 17. rujna 1998. potvrđuje da su sklopljeni ugovori o zajmu 1991., 1992. i 1993. godine, pri čemu član nadzornog odbora Josip Pugar na toj sjednici izričito navodi da mu je upravo tužitelj davao novce u gotovini kojima je plaćao nabavu materijala 1991., 1992. i 1993. godine.

Iz ugovora o pozajmici broj 12/93 i 12/1992, zabilješki od 21. prosinca 1992. i 10. prosinca 1993. te iskaza svjedoka Renate Kukec i Stjepana Čičmaka sud je utvrdio da su tužitelj i tuženik u razdoblju od 1991. do 1993. godine sklopili više ugovora o zajmu u usmenom obliku na temelju kojih je tužitelj predao tuženiku ukupno 1.760.000,00 DEM radi financiranja nabavke opreme za proizvodnju minobacača, a potom su stranke u pisanom obliku ugovorima o pozajmici broj 12/1992 i 12/93 potvrdili usmeno sklopljene ugovore. To je vidljivo iz čl. 3. tih ugovora u kojima je određeno da je tuženik primio sredstva već prije potpisivanja tih ugovora, i to u razdoblju od 1991. do 1993. godine.

Tužiteljeva tražbina po osnovi glavnice iz ugovora broj 12/1992 iznosi 610.000,00 DEM, a iz ugovora broj 12/93 iznosi 1.150.000,00 DEM, odnosno ukupno 1.760.000,00 DEM.

Iz ugovora o pozajmici broj 12/1992 i 12/93 proizlazi kako je ugovoren povrat zajma u kunsjoj protuvrijednosti prema prodajnom tečaju DEM Zagrebačke banke na dan uplate (čl. 6. ugovora o pozajmici broj 12/93 i čl. 5. ugovora o pozajmici broj 12/1992).

Prema odredbi čl. 144. SZ-a tražbine izražene u stranoj valuti obračunavaju se u valutu Republike Hrvatske po tečaju mjerodavnom za mjesto plaćanja u vrijeme otvaranja stečajnoga postupka.

Stečajni postupak nad tuženikom otvoren je 28. veljače 2000., a kako su stranke ugovorile primjenu prodajnog tečaja Zagrebačke banke, to preračunavanjem prema tom tečaju na dan otvaranja stečajnog postupka (1 DEM = 3.952520 kn) tražbina po osnovi glavnice od 1.760.000,00 DEM iznosi 6.956.435,20 kn.

Iz ugovora o pozajmici broj 12/1992 i 12/93 proizlazi da su stranke ugovorile i ugovorne kamate, koje se prema ugovoru broj 12/93 obračunavaju od 1. siječnja 1994. (čl. 5 ugovora), a prema ugovoru broj 12/1992 nisu odredile dan od kada se obračunavaju (čl. 4. ugovora), pa se obračunavaju od potpisivanja ugovora.

Međutim, tim ugovorima stranke nisu ugovorile kamatnu stopu, već su odredile da će se ona ugovoriti aneksima. Iz iskaza svjedoka Stjepana Čičmaka proizlazi da stranke nisu posebno ugovorile kamatnu stopu, te da je on prilikom obračuna uzeo kamatnu stopu koja je tada važila. Iz obračuna međusobnih potraživanja od 17. siječnja 2000. kojeg je sastavio Stjepan Čičmak proizlazi da je za cijelo razdoblje tjeka kamata obračunao kamate po stopi od 20%, navodeći da je to prosječna godišnja kamata, pa tako kamate na iznos od 610.000,00 DEM za razdoblje od 1. siječnja 1993. do 31. prosinca 1999. iznose 1.575.840,00 DEM, a kamate na iznos od 1.150.000,00 DEM za razdoblje od 1. siječnja 1994. do 31. prosinca 1999. iznose 2.283.881,00 DEM. Navedene iznose kamate po toj stopi preuzeo je u nalazu i mišljenju i vještak Ivo Begović.

Međutim, obračunavajući ugovorne kamate po stopi od 20% godišnje za svaku godinu tužitelj nije dokazao visinu obračunatih ugovornih kamata jer iz ugovora o pozajmici proizlazi da stranke nisu ugovorile kamatnu stopu, već su samo ugovorile da će se plaćati kamate. U

takvoj situaciji primjenjuje se odredba čl. 399. st. 3. ZOO-a kojom je propisano da ako je kamata ugovorena ali nije određena njezina stopa, između pojedinaca važi kamatna stopa koja se u mjestu ispunjenja plaća na štedne uloge po viđenju, a između drugih osoba važi kamatna stopa koju banka ili druga bankarska organizacija plaća odnosno ugovara za takvu ili sličnu vrstu posla, ako za određeni slučaj nije predviđeno što drugo.

Tužitelj nije predložio izvođenje dokaza na temelju kojih bi se mogla utvrditi kamatna stopa koju banka ili bankarska organizacija ugovara za ugovore o zajmu ili sličnu vrstu posla u razdoblju od 1992. do 1999. godine, jer se samo na temelju obračuna Stjepana Čičmaka ne može utvrditi da je ta kamata iznosila 20% godišnje za svaku godinu.

Zbog toga, tužitelj nije dokazao visinu ugovornih kamata, već je dokazao samo visinu glavnice od 1.760.000,00 DEM, što iznosi 6.956.435,20 kn.

U odnosu na tuženikov prigovor zastare prvenstveno valja istaknuti kako je pogrešno tužiteljevo stajalište da isticanje prigovora zastare u ovom postupku nije dopušteno jer tuženik u stečajnom postupku nije osporio tražbinu zbog zastare, već je naveo druge razloge osporavanja. Odredba čl. 180. SZ-a ne zabranjuje osporavatelju tražbine da u parnici iznese daljnje razloge kojima osporava tražbinu, već ta odredba određuje da se utvrđenje tražbine može zahtijevati samo na temelju osnove, u iznosu i u isplatnom redu kako je ono označeno u prijavi ili na ispitnom ročištu. Osnovu tražbine određuje tužitelj, a ne tuženik. Nakon što je pokrenut parnični postupak obje stranke u tom postupku mogu iznositi činjenice i predlagati dokaze do zaključenja glavne rasprave sukladno odredbi čl. 299. st. 2. ZPP-a, uz jedino ograničenje da tužitelj ne smije promijeniti osnovu tražbine u smislu čl. 180. SZ-a. Isto kao što je tužitelju dopušteno u ovom parničnom postupku predložiti dokaze i dostaviti isprave u prilog postojanja tražbine, a koje nije dostavio uz prijavu tražbine, tako je i tuženiku dopušteno istaknuti prigovor zastare. Time više što je tužitelj tek u ovom postupku dostavio ugovore o pozajmici broj 12/92 i 12/93 iz kojih se vidi rok dospelja tražbine.

Čl. 4. ugovora o pozajmici broj 12/93 od 10. prosinca 1993. i ugovora o pozajmici broj 12/1992 od 21. prosinca 1992. ugovoren je rok povrata zajma od godine dana od potpisivanja tih ugovora. Stoga, tražbina po osnovi povrata zajma u iznosu od 1.150.000,00 DEM po ugovoru o pozajmici broj 12/93 dospjela je 10. prosinca 1994., a tražbina po osnovi povrata zajma u iznosu od 610.000,00 DEM dospjela je 21. prosinca 1993.

Tužiteljeva tražbina iz ugovora o zajmu zastarijeva u općem zastarnom roku od 5 godina iz čl. 371. ZOO-a.

Prema odredbi čl. 361. st. 1. ZOO-a zastarijevanje počinje teći prvog dana poslije dana kada je vjerovnik imao pravo zahtijevati ispunjenje obveze, ako zakonom za pojedine slučajeve nije što drugo propisano, a prema odredbi čl. 362. ZOO-a zastara nastupa kad istekne posljednji dan zakonom određenog vremena.

Sukladno navedenim odredbama, posljednji dan roka zastare za tražbinu iz ugovora o pozajmici broj 12/1992 je 21. prosinca 1998., a za tražbinu iz ugovora o pozajmici broj 12/92 je 10. prosinca 1999.

Prema odredbi čl. 387. st. 1. ZOO-a zastarijevanje se prekida kad dužnik prizna dug, a prema odredbi čl. 392. st. 1. ZOO-a nakon prekida zastarijevanje počinje teći iznova, a vrijeme koje je proteklo prije prekida ne računa se u zakonom određeni rok za zastaru.

Međutim, do prekida zastare može doći samo prije nego što je zastara već nastupila, odnosno ne može se prekinuti zastara ako je ona već nastupila, tj. ako je već protekao zastarni rok. Dakle, priznanje duga kojim se prekida zastara mora biti izvršeno prije 21. prosinca 1998. za tražbinu iz ugovora o pozajmici broj 12/1992 i prije 10. prosinca 1999. za tražbinu iz ugovora o pozajmici broj 12/1992.

Da bi se radilo o priznanju duga mora se raditi o radnji dužnika iz koje se može zaključiti kako je volja osobe ovlaštene za zastupanje dužnika priznanje duga.

Iz zapisnika sa sjednice nadzornog odbora tuženika od 17. rujna 1998. proizlazi da su na toj sjednici bili prisutni tužitelj kao predsjednik nadzornog odbora, te Josip Pugar i Stjepan Čičmak kao članovi nadzornog odbora. Iz zapisnika proizlazi da je na toj sjednici tužitelj naveo kako je pozajmio tuženiku iznos od 1.860.000,00 DEM tijekom 1992. i 1993. godine za nabavku materijala za namjensku proizvodnju te je na kraju sjednice nadzorni odbor donio odluku da se napravi dokument u obliku kompenzacije na iznos od 15.000.000,00 kn na osnovu kojeg se tužitelju odobrava taj iznos do konačnog obračuna. Ova isprava predstavlja priznanje duga od strane nadzornog odbora jer je iz zapisnika vidljivo da nadzorni odbor priznaje tražbinu po osnovi povrata zajma tužitelju iz 1992. i 1993. godine danog za potrebe proizvodnje.

Međutim, da bi se radilo o priznanju duga tuženika mora se raditi o volji osobe koje je ovlaštena zastupati tuženika.

Uprava društva vodi poslove društva i zastupa društvo (čl. 240. st. 1. i 241. st. 1. Zakona o trgovačkim društvima – "Narodne novine" broj: 111/93 – dalje: ZTD).

Nadzorni odbor zastupa društvo samo prema članovima uprave (čl. 268. st. 1. ZTD-a).

Sukladno navedenim odredbama, da bi se radilo o priznanju duga mora se raditi o volji članova uprave tuženika da priznaju dug prema tužitelju. Dakle, izjava članova nadzornog odbora (kojem je još uz to i sam tužitelj bio predsjednik), ne predstavlja tužnikovo priznanje duga jer nadzorni odbor ne vodi poslove društva, niti zastupa društvo. Na temelju zapisnika sjednice nadzornog odbora ne može se na razini izvjesnosti utvrditi da je i volja članova uprave tuženika bila priznanje duga tužitelju.

Nadzorni odbor može priznati dug u ime tuženika samo prema članu uprave jer nadzorni odbor zastupa društvo samo prema članovima uprave sukladno čl. 268. st. 1. ZTD-a.

Iz opće poznatih i javno dostupnih podataka iz sudskog registra proizlazi da u vrijeme održavanja sjednice nadzornog odbora 17. rujna 1998. tužitelj nije bio član uprave tuženika, već je član uprave tada bio Ivica-Dubravko Tisovec. Tužitelj je tada bio predsjednik nadzornog odbora tuženika te ne može nadzorni odbor svom predsjedniku u ime tuženika priznati dug s učinkom prekida zastare u smislu čl. 241. st. 1. ZOO-a.

Dakle, morala je postojati izražena volja uprave tuženika za priznanjem duga tužitelju, a odluka nadzornog odbora to ne predstavlja. Tužitelj nije predložio dokaze kojima bi se ta činjenica mogla utvrditi.

Prema odredbi čl. 366. st. 1. ZOO-a pisano priznanje zastarjele obveze smatra se kao odricanje od zastare. Dužnik se ne može odreći zastare prije nego što protekne vrijeme određeno za zastaru (čl. 365. ZOO-a).

Suprotno tužiteljevim tvrdnjama, tuženikov dopis od 17. siječnja 2000. ne predstavlja pisano priznanje duga kojim bi se tuženik odrekao zastare sukladno odredbi čl. 366. st. 1. ZOO-a jer se niti na temelju tog dopisa ne može utvrditi da je volja uprave tuženika, kao organa ovlaštenog za zastupanje tuženika, priznanje duga prema tužitelju. Taj dopis sastavio je Stjepan Čičmak kao direktor financijskog sektora tuženika, a on u to vrijeme nije bio član uprave tuženika, već je član uprave bio Rudolf Krsnik, kako to proizlazi iz javno dostupnih podataka iz sudskog registra. Nadalje, u tom dopisu Stjepan Čičmak navodi kako dostavlja tužitelju obračun potraživanja prema njihovoj dokumentaciji, između ostalog, potraživanje tužitelja od tuženika od 610.000,00 DEM prema zabilješci od 21. prosinca 1992. koju je sačinila Renata Kukec i 1.150.000,00 DEM prema zabilješci od 10. prosinca 1993. koju je sačinila Renata Kukec. Činjenica što je Stjepan Čičmak kao direktor financijskog sektora dostavio tužitelju obračun potraživanja prema navedenim zabilješkama ne predstavlja pisano priznanje duga tuženika jer se iz toga ne može na razini izvjesnosti zaključiti da je volja uprave društva priznanje duga prema tužitelju.

Također, niti tuženikov dopis od 10. veljače 2000. ne predstavlja pisano priznanje duga kojim bi se tuženik odrekao zastare sukladno odredbi čl. 366. st. 1. ZOO-a jer se niti na temelju tog dopisa ne može utvrditi da je volja uprave tuženika, kao organa ovlaštenog za zastupanje tuženika, priznanje duga prema tužitelju. Taj dopis također je sastavio Stjepan Čičmak kao direktor financijskog sektora tuženika, a on u to vrijeme nije bio član uprave tuženika, već je član uprave bio Rudolf Krsnik, kako to proizlazi iz javno dostupnih podataka iz sudskog registra. Nadalje, u tom dopisu Stjepan Čičmak navodi kako su izvršili reviziju obračuna potraživanja od 17. siječnja 2000. na način da ukupna potraživanja tužitelja iznose 5.620.048,00 DEM. Činjenica što je Stjepan Čičmak kao direktor financijskog sektora dostavio tužitelju ovaj obračun potraživanja ne predstavlja pisano priznanje duga tuženika kojim bi se odrekao zastare jer se iz toga ne može na razini izvjesnosti zaključiti da je volja uprave društva priznanje duga prema tužitelju.

Tuženik je podnio prijavu potraživanja u stečajnom postupku 21. srpnja 2000., dakle, nakon proteka zastarnog roka iz čl. 371. ZOO-a. S obzirom na to da tuženik nije priznao dug sukladno odredbi čl. 240. st. 1. ZOO-a prije proteka zastarnog roka, kako je gore obrazloženo, zastara tužiteljeve tražbine iz ugovora o pozajmici broj 12/1992 nastupila je 21. prosinca 1998., a zastara tužiteljeve tražbine iz ugovora o pozajmici broj 12/93 nastupila je 10. prosinca 1999.

Zbog toga je osnovan tuženikov prigovor zastare. Zastarom je prestalo tužiteljevo pravo zahtijevati ispunjenje obveze sukladno odredbi čl. 360. st. 1. ZOO-a pa je tužbeni zahtjev neosnovan.

Tuženik je uspio u parnici pa mu je tužitelj dužan nadoknaditi parnične troškove sukladno odredbi čl. 154. st. 1. ZPP-a. Prilikom odlučivanja koji troškovi će se nadoknaditi uzeti su u obzir samo oni troškovi koji su bili potrebni radi vođenja parnice i odmjereni su prema Tarifi o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika („Narodne novine“ broj: 142/12, 103/14, 118/14 i 107/15 – dalje: Tarifa) sukladno odredbi čl. 155. ZPP-a.

31.05.2020.
17.11.2020.

Troškovi postupka odmjereni su prema vrijednosti predmeta spora u trenutku poduzimanja svake radnje. Vrijednost predmeta spora u stadiju postupka od podnošenja tužbe do ročišta od 20. svibnja 2004. iznosi 28.912.100,00 kn, a od tog ročišta na kojem je tužitelj smanjio tužbeni zahtjev pa do okončanja postupka iznosi 22.381.128,80 kn.

Tuženiku je priznat trošak zastupanja na ročištima od 5. srpnja 2002. i 19. rujna 2002. u iznosu od 50.000,00 kn za svako ročište prema Tbr. 9. t. 2. Tarife jer se na tim ročištima raspravljalo samo o procesnim pitanjima, za ročište od 30. listopada 2003. u iznosu od 25.000,00 kn u granicama postavljenog zahtjeva sukladno čl. 2. st. 1. ZPP-a prema Tbr. 9. t. 2. Tarife jer se na tom ročištu raspravljalo samo o procesnim pitanjima, za ročišta od 20. svibnja 2004. i 7. srpnja 2004. u iznosu od 49.885,00 kn za svako ročište prema Tbr. 9. t. 2. Tarife jer se na tim ročištima raspravljalo samo o procesnim pitanjima, za ročišta od 17. rujna 2004., 20. lipnja 2005., 12. travnja 2012., 24. svibnja 2012., 12. prosinca 2012., 29. studenog 2012. i 3. ožujka 2020. u iznosu od 99.770,00 kn za svako ročište prema Tbr. 9. T. 1. Tarife jer se na tim ročištima raspravljalo o glavnoj stvari ili su se izvodili dokazi, za ročište od 11. srpnja 2012. u iznosu od 500,00 kn prema Tbr. 9. t. 5. Tarife u granicama postavljenog zahtjeva, za sastav odgovora na tužbu u iznosu od 100.000,00 kn prema Tbr. 8. t. 1. Tarife, za sastav podneska od 27. studenog 2003. u iznosu od 100.000,00 kn prema Tbr. 8. t. 1. Tarife, za sastav podnesaka od 17. svibnja 2004. i 16. svibnja 2005., koji je predan na ročištu od 20. lipnja 2005., u iznosu od 500,00 kn za svaki podnesak prema Tbr. 8. t. 3. Tarife, za sastav podneska od 19. prosinca 2018. u iznosu od 99.770,00 kn prema Tbr. 8. t. 1. Tarife, za sastav žalbe protiv presude od 23. siječnja 2013. u iznosu od 89.737,50 kn prema Tbr. 10. t. 1. Tarife jer je vrijednost predmeta spora za žalbu 9.357.033,73 kn budući da je to dio presude je tuženik pobijao žalbom, što sveukupno iznosi 1.314.167,50 kn. Tuženiku je priznat i trošak PDV-a (25%) na iznos odvjetničke nagrade prema Tbr. 42. Tarife u iznosu od 328.541,87 kn i trošak plaćenog predujma za vještačenje u iznosu od 6.500,00 kn pa ukupni priznati troškovi tuženika iznose 1.649.209,37 kn.

Tuženiku nije priznat trošak sastava podneska od 3. ožujka 2020. jer nije bio potreban radi vođenja parnice sukladno odredbi čl. 155. st. 1. ZPP-a jer u tom podnesku tuženik ponavlja navode koje je već iznio u ranijem tijeku postupka, niti trošak sastava odgovora na žalbu jer ta radnja nije potrebna radi vođenja postupka.

Zagreb, 2. lipnja 2020.

Sudac
Goran Iskra

POUKA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove presude nezadovoljna stranka može podnijeti žalbu Visokom trgovačkom sudu Republike Hrvatske u roku od osam dana od dana kada je održano ročište na kojem je presuda objavljena ako je stranka bila uredno obaviještena o ročištu na kojem se presuda objavljuje, odnosno u roku od 8 dana od primitka presude ako stranka nije bila uredno obaviještena o ročištu na kojem se presuda objavljuje, a podnosi se putem ovog suda u dva primjerka za sud i po jedan za svaku protivnu stranku.

DNA

1. Tužitelju po punomoćniku
2. Tuženiku po punomoćniku

Dokument je elektronički potpisan:
GORAN ISKRA

Vrijeme potpisivanja:
02-06-2020
10:06:44

OR
CHIR
OHTROVADN S/O L ZAGREB
2543744130248123217338783136337372
L ZAGREB
S ISKRA
O GORAN
CN=GORAN ISKRA

Broj Zápisa: 17896-6bed1

Kontrolni broj: 034e8-73d4e-c6a01

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:
CN=GÖRAN ISKRA, L=ZAGREB, O=TRGOVAČKI SUD U ZAGREBU, C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://usluge.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti-dokumenta/>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Trgovački sud u Zagrebu** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.

REPUBLIKA HRVATSKA

Trgovački sud u Zagrebu

POTVRDA PRAVOMOĆNOSTI/OVRŠNOSTI

Oznaka odluke: P-1274/2018-88

Vrsta odluke: Rješenje - naplata pristojbe

Donositelj: Goran Iskra

Datum pravomoćnosti: 06.06.2020.

Datum ovršnosti: 11.06.2020.

**Napomena
pravomoćnosti/ovršnosti:**

Broj zapisa: **17897-c7b1c**

Kontrolni broj: **0ab54-9cce8-a4343**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:
CN=epravosudje, L=ZAGREB, O=MINISTARSTVO PRAVOSUĐA HR26635293339, C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:
<https://usluge.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti-dokumenta/>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Trgovački sud u Zagrebu** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.